

RĂSĂRITUL NOSTRU

Unicul organ Surdo-pedagogic din țară

DIRECTOR V. DIMITRIU-LEORDA

Redacția și Ad-strația: Calea 13 S Embrie Nr. 8 București

Monografia Orfelinului „Principesa Elisabeta” din Focșani

(Continuare din nr. 88 al ziarului nostru)

Administrația. — Inițiind-o-se orfelinatul era nevoie de o conducere a administrației lui. Cea dintâi persoană însărcinată cu această atribuție a fost G. Elmazoglu. El era în același timp și intendentul ospiciului de bătrâni, invalizi și atinși de boale incurabile. Sub această formă orfelinatul dăinuiește dela început până în anul 1874, când administrația orfelinatului trece sub conducerea unei comisii compusă din institutorul acestui orfelinat, Nicolae Ionescu, și șeful de atelier, Anton Koch. Această comisiune avea îndatorirea de a supraveghea ordinea și disciplina școlară, regulile de funcționare a membrilor corpului didactic a acestui orfelinat și de „a corespunde cu autoritățile, în ce privește afacerile orfelinatului”.

Probabil că această formă de administrație n'a dat roade satisfăcătoare, căci în anul 1876 găsim un subdirector în persoana lui D-trie Popescu.

În același an, luna Iulie, administrația orfelinatului trece în mâna lui Radu Poenaru, numit director, care avea ca subdirector nou pe un oarecare Șerban Ionescu. Lui Poenaru îi urmează în 1877 V. Proto-popescu, care funcționează până în 1878 când este înlocuit cu Gr. Andreescu; acesta are ca subdirector pe State Lerescu, care ocupă postul în același an, luna Iulie 11, în locul lui Șerban Ionescu.

Astfel s'a urmat cu numările în administrația orfelinatului până la desființarea sa în anul 1881 Aprilie 18. Această perioadă o putem numi perioada nebuloasă în ce privește mersul orfelinatului, fiindcă puține date și lămuriri se găsesc pentru alcătuirea unei monografii. Din lipsa acestor date suntem în nepuință a cunoaște toate deslușirile biografice ale diferitelor personaje cari au jucat un oarecare rol în administrația acestui orfelinat, desușiri destul de prețioase pentru desăvârșirea acestei monografii.

În perioada doua, care începe cu reînființarea, în 1882, orfelinatul trecând sub direcția Ministerului Cultelor și Instrucției Publice, se vede că i s'a purtat grijă mai de aproape, în toate direcțiile și în toate privințele, fiindcă dela această dată cercetările noastre au putut culege știri mai pozitive necesare îndeplinirii scopului ce am urmărit. La reînființarea sa, 1882, orfelinatul a fost pus sub direcția institutorului Nicola Ionescu, care, adunând toate rudimentele acestui institut ce fuseseră păstrate pe timpul desființării, de inspectorul general școlar L. Herăscu, reorganizează orfelinatul pe baze mai bune.

Nicolae Ionescu, primul director după reînființare, îl găsim ca cel mai vechiu dintre institutori.

În adevăr, direcția i-a fost încredințată după 12 ani de funcționare ca institutor la acest orfelinat, adică dela 1869, după moartea lui Melic, până la 1882, când a avut loc reînființarea orfelinatului și numirea lui ca director. Din acest an, 1882, el întrunea și calitatea de director și pe aceea de institutor la clasele III-a și a IV-a vorbitori precum și la divizia de surdomuți. Această calitate și-a păstrat-o N. Ionescu până la venirea lui Mihail Ionescu. Acesta fusese trimis de stat în străinătate, unde a studiat o nouă metodă de predare, între anii 1893—1900. Întors din străinătate, este numit, în anul 1900, institutor la secția surdomuților, iar în anul 1901 i se încredințează și direcția școlii, în locul lui N. Ionescu. Mihail Ionescu administrează ca director până în 1905, luna Aprilie, când a fost înlocuit, profesorul, cu I. Filmin, învățator în orfelinat, la secția vorbitorilor. Dela 1 August, același an, directorii nu se mai numesc dintre dascălii școlii, ci din institutori dela alte școli primare din oraș, prin detașări. Dela această dată începe seria acestor directori cu institutorul B. I. Stoicescu dela școala No. 3 din Focșani și fost revizor școlar.

La 1 Octombrie 1906 secția surdomuților sunt separați de vorbitori și trecuți în București, sub direcția tehnică și administrativă a profesorului M. Ionescu, iar vorbitorii rămân la Focșani, conduși tot de B. Stoicescu, care, după 2—3 luni este înlocuit cu un oarecare Tomeșcu, institutor din Tecuci.

Starea aceasta care nu convenia nici Ministerului, nici surdomuților, n'a durat decât până în 1907 Aprilie 1, când surdomuții sunt readuși în Focșani, uniți cu vorbitorii și puși sub direcția profesorului M. Ionescu.

În 1908, luna Octombrie, sistemul directorilor din afara școlii reîncape, pentru a dura mai mulți ani. Astfel se numește director administrativ C. Postescu, căruia, după 3 luni îi urmează Const. Vasilescu, institutor tot din Focșani. În acest an M. Ionescu rămâne numai director de studii la secțiunea surdomuților până la moarte. În 1910 orfelinatul capătă ca director pe C. Chirișescu, profesor la liceul „Unirea” din Focșani. El durează până în 1912, luna Octombrie, când este numit d. Gh. Paveleanu, institutor în Focșani.

După 2 ani, în 1914, cam prin Noembrie, postul de director s'a încredințat d-lui N. Iordan, tot institutor în oraș, care a condus orfelinatul până în August 1916, când, din cauza războiului școala a fost închisă.

(Va urma).

ȘTEFAN SERPESCU
Focșani

CĂLUȘUL

Obiceiul interesant și pentru surdomuți, fiindcă are amestecul în acest obicei și un așa zis MUT.

Legenda spune că acest obicei datează dela Romani.

După ce Romul și Remul au făcut cetatea Roma, pentru ca s'o populaze ar fi improvisat o serbare asemănătoare „Călușului” de azi, la care a venit lume multă. După serbare ei au închis porțile cetății și au reținut pe toți spectatorii forțându-l să se stabilească definitiv în cetate.

Desigur că în scurgerea timpului acest obicei trebuie să fi suferit multe schimbări.

Astăzi „Călușul” este răspândit în toată țara și se obișnuiește odată pe an. Ține, după obicei, din Duminica Rusaliilor și până Duminica viitoare.

Este reprezentat prin mai multe persoane, care sunt costumați astfel: pe cap poartă fes cu ciucuri, sunt îmbrăcați în haine de color aprinsă, ce se apropie mult de costumele naționale, iar în picioare poartă opinci cu clopoțel și pintel sunători. În mâna dreaptă poartă fiecare câte un toiag (ciomag) din acelea ciobănești, lucrat frumos, în care se sprijină când fac jocul.

E caracteristic obiceiului, numărul călușarilor să fie fără soț. Alături de jucători se află unul mai caraghios, care face pe mutul, și tot timpul jocului nu vorbește cu nimeni. Acest mut ține în mână un ghiontoac învăluit într'o piele de iepure, cu care face felurite figuri.

Jocurile pe care le execută sunt diferite: Chindia, bătuta, băltăreasa, dunăreanca, băluța, etc. În tot timpul jocului călușarii au obiceiul să strige: „Hă-hăi-lungă, hă-hăi-dată”, iar mutul se desprinde din când în când din mijlocul lor și aleargă după copii, care fug tipând

speriați. Toate aceste jocuri ei le încheie cu o horă la care se prind de obicei și țărani, țărancele și copii, dela cel mai mare și până la cel mai mic.

Este credința că acei ce joacă în hora călușarilor sunt feriți de boala frigurilor (paludism).

Unele mame se prind în horă cu copii mici în brațe, având credința că astfel odoarele vor vor ajunge mari, sănătoși și voinici.

Interesant este rolul pe care-l are pelinul în acest obicei. Fiecare călușar atarnă de jur împrejurul corpului, prins în bete iarba aceasta pelinul, care-l împart muțimii, ce ține mult să-l albă și ea ascuns în sân până se pâlește și se uscă.

Călușarii mai poartă cu ei și un steag. Un prosop vârgat cu roșu atarnat într'o prăjină, care au credința că, dacă-l țin aplecat nu e bine. Înainte de a începe jocul, steagarul atinge cu pânza steagului călușarii, având credința că astfel le dă putere. În timpul nopții ei îl înfig în pământ, și-i poartă mare grijă să nu fie doborât jos de vânt. Se crede că atunci ei mor cu toții.

Când a trecut săptămâna Rusaliilor, călușarii se unesc și împreună îngroapă în pământ: fesul mutului, pielea de iepure (ciocul, cum îi zic ei) și steagul.

Aci stau ascunse nouă zile. În dimineața zilei a noua se întănesc iarăși toți, le scoot din pământ și le rup în bucăți, fugină fiecare cu câte o bucată în mână, fără să se uite înapoi.

În ziua când se face desgroparea obiectelor, țărancele nu lucrează spunând că le pocește Rusaliile.

Înainte războiului mondial, obiceiul acesta era mult mai răspândit decât acum.

Ar fi bine ca tradițiunea aceasta să fie păstrată cât mai de mulți.

Henri Gaillard

Din Paris ne vine trista știre a morții lui Henri Gaillard, unul dintre cei mai mari oameni ai Franței, din lumea tăcerii.

S'a născut la Paris, la 24 August 1866, a urmat școala specială a Institutului Național de la Paris, unde s'a distins ca unul dintre cei mai buni elevi ai marelui profesor André Valade Gabel, care l'a ajutat să obțină cu mare succes bacalaureatul.

A publicat numeroase lucrări privitoare la învățământul de surdomuți propunând și propagând reforma lor prin congrese naționale și internaționale.

A fost secretarul general al Societății de surdomuți franceze în care calitate a activat intens ani îndelungați și reprezentând Societatea surdomuților din Franța la congresele de surdomuți: Geneva, Munich, Milano, Roma, Alger, Praga și Madrid. A făcut parte din misiunea surdomuților trimiși în Statele Unite, 1893—1917.

A organizat congresele internaționale dela Paris (1900 și 1912).

A fondat „Le gazette des sourds-muets” care apare și azi, având o existență continuă de peste 50 ani, dela care direcție n'a abdicat decât silit de o boală nemiloasă, în 1931, cedându-o actualului director d. E. Rubens-Alcuis.

A scris numeroase cărți din viața surdomuților.

A fost singurul deputat al Franței.

Scurt de statură, bondoc, cu figura aidoma a marelui bărbat de stat francez d. Joseph Caillaux, Gaillard a fost un om înversunat în lupta pentru promovarea intereselor culturale și profesionale ale fraților săi de suferință, dovedind prin inteligența sa și puterea de muncă de care era animat, posibilitatea de ridicare a semenilor săi, căroro le-a asigurat o viață mai bună.

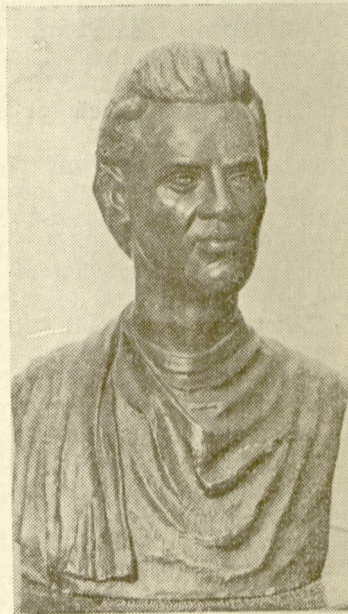
Pentru frumoasa activitate desfășurată în domeniul culturii tăcute, a fost distins cu legiunea de onoare în gradul de ofițer, ofițer de instrucție publică, cavalier al meritului agricol, etc.

A încetat din viață după 9 ani de suferință, la sanatoriul Poincaré din Garches, unde l'am vizitat în August 1927 cu ocazia Congresului internațional dela Paris. Moare în vârstă de 73 ani, la 17 Aprilie a. c., plâns și regretat de toată lumea tăcută.

Noi am pierdut un om superior, un frate sincer și devotat.

Lumii tăcute franceze adresăm un suprem omagiu pentru pierderea celui mai distins om și frate.

Sculptorul V. D. LEORDA

CIPRIAN PORUMBESCU

de D. LEORDA

Cu ocazia Olimpiadei Surdomuților dela Stockholm, Suedia, care are loc dela 23 August—28 August a. c., Clubul sportiv al surdomuților din România organizează o excursie de plăcere pentru cei ce vor să însojească echipa română la Olimpiadă.

Orice informații la sediul Societății de surdomuți, str. Cavafii Vechi No. 5, Et. I, Piața Sf. Gheorghe, în orice zi de lucru dela 6—9 d. a.

LEA

(Urmare și sfârșit)

toții și ne veseleam de vremea cea frumoasă de afară.

— Uite-o pe Lea! exclamă deodată unul dintr'ei noștri, arătând cu degetul în spre o cucoană elegantă și frumoasă, îmbrăcată cu totul în negru, ce se îndreptă și ea par'că în spre noi.

— Ce faci Lea? Cum se face de te văd așa de cochetă și curată ca nici când?

— Vino cu mine și-ți voi spune, — mă luă ea cu dânsa la o cofetărie de lângă grădină. Vino că azi îți plătesc eu.

— Nu mai spune? De unde ai bani?

— Eu? Dela... Maica Domnului. — Ce face? Erai par'că evreică, după câte știu.

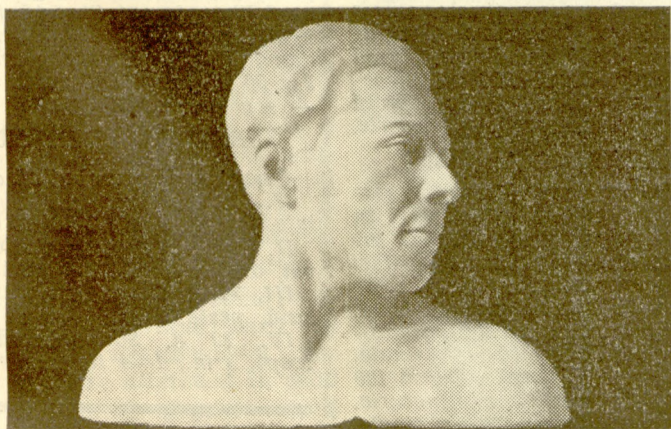
— Da, dar vezi, după ce am murit și am ajuns în fața Atotputernicului, acesta, de cum dădu cu ochii de mine, mă și întrebă:

— Lea, și aici via murdără?

— Și?... — Și atunci s'a făcut de-odată o lumină mare înaintea mea, din care apăru prea iubită noastră Maica Domnului cu pruncul Isus în brațe, la vederea căreia eu căzui cu fața la pământ și mă preschimbei apoi în felul cum mă vezi acum...

Apoi pieri... Așa că mă trezi numai într'un lac de sudori reci iar a doua zi mă și pusei și scriseri o scrisoare lungă acasă.

După o săptămână primii răspuns din partea mamei, cum că bunica n'avuse ce face și povesti visul la o negustoreasă bătrână din piață, care, înspăimântată, alergă într'un suflet la rabin, iar acesta, peste măsură de furios și scandalizat, interveni pe la toate autoritățile din oraș, și nu se lăsă până ce nu o văzu pe Lea scoasă afară din cimitirul evreesc... Era spurcată, iar locul îi era la crematoriu.

STUDIU

de D.-Leorda

RĂSBUNAREA MAICEI FEVRONIA

de DRAGOȘ POP.-SUC.

Supărare mare. Maica Fevronie, venind într-o după amiază de sfârșit de toamnă dela vecernie acasă, luncă, nu știu cum naiba, din cauza poleiului ce se așezase pe pietrele din fața stăreției, și... hăstăluț... se trezi bătând cu zgâibaracele aerul, ca o broască țestoasă.

— Ai, ai ai! — țipa ea cât o lua gura după ajutor, simțind nai cu seamă o înțepenire dela sold a piciorului drept.

— Săriți suratelor că moare măicuța, — săreau strigând una la alta celelalte măicuți, cari veneau în urma ei și se certau tot pentru o bucată de pământ rămas de pe urma morții eclesiarhei Mărcuța.

Și maica Fevronia fu ridicată de jos și dusă încetișor pe brațe în casă. Gura însă nu-i tăcea de loc.

— Văleu, chicioru' meu!... Văleu, chicioru' meu!... Ardă-l-ar mumă pâlălaia să-l ardă di afurisitu' di Gligori, că i-am zis doară să pargă csărnăvia asta di ghiță!... Da' iel undi?!... La dracu!... Lasă nu-ma' că mi țî-l iudic ieu di sară!...

Seara însă, când veni moș Gligori dela crășma din sat acasă, măicuța ședeă, ca o mireasă din țara ungurească, cu piciorul umflat bute în pat, și țipa la femeile din juru-i, ca din gură de șarpe.

— Văleu!... Văleu!... Ufff!...

O soră mai tânără încearcă să-i pună, până la venirea doctorului Curlicovschi, după care a utrimis caleașca cu un alt om din sat, niște comprese cu apă de plumb, găsită întâmplător în infirmeria mănăstirii.

— Să nu pui mâna pe chicior, că-ț sparg capu'! M'ant' tu, rupuțuhoasa dracului?!...

In fine sosi și d-rul Curlicovschi.

— Aș avea nevoie de mai multă lumină, — zise el, desbrăcându-se tacticos de palton și apropiindu-se apoi cu instrumentele-i chirurgicale de pat.

— Păi la infirmile doară, — recomandă o măicuță între două vârste, care era tot odată și infirmiera mănăstirii.

Dar când să pule mâna...

— Văleu!... Văleu, mor! Să vă cărăbăniț cu tăți din fața mie, că vă umor pi tăt!

Pe sora Filomela o pufni la asta răsul.

— Tu răț?!... Ci răț, cotreanța jandarilor?!... Creț tu că nu pot să mă scol din pat, hai?!... Uiti, na!...

Scoase însă un răget ca de leoiacă rănită și căzu grămadă îndărăt. Leșinase...

Când se trezi, se văzu inconjurată de mai mulți oameni îmbrăcați cu totul în alb. Era în infirmerie.

Fiind cam tare de urechi, nu putu să înțeleagă ce-și vorbeau „hoți în alb”, așa că se resemnă să tacă mai bine, mai cu seamă că „chicioru” nu o durea de astă dată de loc.

Vru să se convingă însă că e trează și că toată întâmplarea a fost doar un vis urât.

Dar abia mișcă ea un pic piciorul, că durerea ascuțită din coapsă o înțeapă din nou.

— Văleu!

Iar când se ceretă mai cu deamărunț, își văzu piciorul imobilizat într-o masă grea, albă, care-i ajungea pân' aproape la piept. Era toată în ghips.

— Ci-i asta, hoțomanilor?!... Vreț să mă umorăț cu tătu' hai?!...

Doctorul Curlicovschi însă o liniști repede, cu voce tare:

— Fii liniștită... Fii liniștită Sfinția Ta, că aici ești în seama noastră... Fii liniștită și nu mișca de loc, dacă vrei să te facem iarăși bine...

Și măicuța, când auzi mai cu seamă că e spre binele ei, tăcu... Tăcu șase săptămâni încheiate, de se făcuse slabă cât un fus.

— Domnu' doftor; uiti, na, imi îmblă chicioru' în colo și 'ncoa, ca 'ntr'o căldări... S'o lărgit chiătra, — zise ea într'o dimineață d-rului Curlicovschi, crezând că ghipsul s'a lărgit și nu că ea a slăbit.

— Pune vată, — îi zise el din fugă.

Și maica Fevronia puse vată, tot puse, de aproape două sute de lei.

După patru zile iar îi spuse:

— Domnu' doftor; uiti, na' iară s'o lărgit...

— Mai pune vată...

— În fântâna asta?...

— Treaba d-tale.

Ea însă, se gândi atunci în sine: „Să pun iară vată?... Să mai dau iară două sute di lei în vânt?... Lasă că am ieu alt liac”.

Și vără măicuța toată rufăria murdară pe care o avea strânsă sub perinele dela căpătăiu, de scăpă și de spălătu ei, dar și de „fântână”.

Iar la sorocul celor opt săptămâni, ghipsul îi fu tăiat jos. Durerea însă o slăbise de loc, ne putând nici de astă dată să puie piciorul în pământ.

— Văleu!... Văleu!... Uiti, veț, ci mi-ai făcut?!...

— Păi, țî-am spus doară că nu știu dacă e rupt sau nu, — se desvinovățea acesta, mințind-o. Nici aparat de radiografie nu am aicia, nici nimica. Cred c'ar fi bine să vie la mine la sanatoriu... Acolo e altceva... Am de toate... Vom radiografia partea în chestie, și totul se va aranja în bine...

— Să mergem, — îl aprobă măicuța, sătulă acum de-atâtea suferințe.

Iar acolo:

Iar acolo:

— Fă bine, Sfinția ta, și plătește șapte mii de lei, întreținerea pe o lună înainte, și pe deasupra încă o mie cinci sute de lei să-ți fotografiez piciorul.

Ne-având încotro, măicuța plăti, plăti totul ce-i spuse doctorul, numai să scape odată de chinuri.

Așa, vezi? Acuma suntem lămurit...

— Țî cred și ieu...

Apoi, după achitarea banilor:

— Desbracă-te acum, te rog, și suie-te încetișor pe masa cea de colo, — îi zise el mulțumit, arătându-i masa de operații.

— Cum, mă rog?...

— Să te desbraci...

— Piei satano!... Nu țî-i rușini?!...

— De ce?...

— Rușini la ubraz, măi tu!...

C'o fimele bătrână ca mini?! Ptiu, diaghiole!...

Fu liniștită cu greu.

— Așa ne cere meseria... Te-am mai văzut eu doară desbrăcată... Nu e nici un rău în asta... Sunt doară medic... Cum vrei să-ți fotografiez piciorul?... Prin fuste?...

— Ei, bine, — se dădu bătută măicuța.

Iar după radiografiere:

— Așa, vezi?... Acuma suntem pe deplin lămurit. Ai o... pedraculoză... Piciorul va trebui pus din nou în ghips.

— Ce face?! — întrebă măicuța îngrozită.

— Așa cum am spus...

Și măicuța fu din nou imobilizată în pat. Surorile de caritate, domnișoare cu carte multă, nu dădeau de cât doar' odată pe zi pe la ea. Suna ei, nu-i vorbă, de i se tociseră și degetele, dar ni-meni nu venia. Iar când vre-una trecea din întâmplare pe acolo și măicuța o ruga să-i dea un pahar cu apă sau... țucașul, aceasta îi trănța oala jos în fața patului și pleca bosumflată afară. Din cauza aceasta măicuța de cele mai multe ori își făcea treburile pe ea.

— Ci-ai asta? — se încrunta doctorul. De ce e ghipsul și cearceaful ud?

— Intriab-o pi plătămata ceia di colo di ei, nu pi mini, — îi arăta ea cu capul în spre d-ra Frișcuț. Să... Doamni mă iartă... cu tăț hândrălii prin tăți cutloanili, și cân do chiem, imi svărli oala jios și fugi... Cum dracu' să mă dau jios cu aisețe câteva sute di chili di chiătra pe cari mi li-al pus pi mini?... Să vă ieie pi tăț numa' dracu'!...

După alte patru săptămâni ghipsul îi fu dat iarăși jos. Afară era acuma primăvară bine. Liliacul era numai o floare și-un par-

fum îmbătător, iar albinele de la stupina sanatoriului nu mai pridideau cu zâmbetul.

— Așa, vezi? Acuma ești bine, — îi zise doctorul după ce o sui în trăsură. Te va mai durea ei, nu-i vorbă, o săptămână-două, până te vei obicinu iarăși cu mersul, apoi totul va intra iarăși în făgașul său...

Și măicuța plecă...

Ajunsa la mănăstire, fu ajutată să coboare din trăsură, de sora Filomela și de alte două surori de ascultare, și dusă pe brațe aproape, în casă.

Trecu o săptămână, două, trei... și durerea din coapsă nici gând nu avea să piară, în cât măicuța căzu pe gânduri, iar în cap începu să-i clocească o... răzburare...

Intr'o zi veni un om dela sanatoriu, după un rest de două mii de lei.

— Să poftescă domnu' doftor singur — îi zise măicuța.

Iar doctorul nici pomoneală să vie.

— Ia du-ți tu, fa Filomelo, și adă-l, — îi zise măicuța după alte două zile. Zi-i că am triabă mari cu iel...

— Mergi matali înainte că eu te urmez, — îi zise doctorul surorii... Dar fu chemat între timp la telefon de un caz grav, așa că nu putu nici de data asta să vie.

Ce să facă? Ce să facă?... Cum dracu' să-l momească ea și să-l jiuidece așa cum numai ea știe? Salvarea îi sosi prin venirea mamei, care auzise între timp de pacostea căzută peste capul ei.

— Ia du-ți din nou, fa, și spuni-i c'o vinit nipoată-me di la Sușiava să-i plătiască. Să vie deci numai dicat incoa.

Și sora Filomela plecă din nou.

In acest timp măicuța puse pe mama să-i treacă o frânghie prin căptorul dela tavan și să-i facă un fel de mâner, care să-i vie cam în dreptul patului, așa cum văzuse ea la sanatoriu. Ceru apoi o despicătură de lemn pe care și-l doli sub perine, iar alături, pe masă, pregăti o ulciică grea de piatră, din care d-neai bea de obiceiu cafeaua cu lapte dimineața.

Toate astea odată pregătite ea se puse pe așteptare, având grijă însă să trimită toată lumea afară din cameră, și de va auzi cum'va vre-un zgomot la ea, să nu miște de loc, Doamne ferește.

— Parcă vine, — zise mama, auzind de departe un uruit de trasură.

— Vini?

— Da. Iaca intră tocma' pe poartă.

— Atunci pliacă și tu...

Iar mama, neștiind de ce pusesse măicuța ulciică pe masă, crezu de datoria ei, că ar fi mai bine s'o ia de acolo, odată cu plecarea ei.

— Bună ziua, — glăsu d. Curlicovschi, intrând tacticos, ca de obicei, la bolnavă și scoțându-și ochelarii aburiți pentru a-i șterge.

— Bună di capu' tău, hoțule! — murmură măicuța bosumflată.

— Dar ce-i cu frânghia asta? — o întrebă el.

— Să te spânzuri tu, afurisitul!...

— Șăguiești Sfinția ta?

— Di loc!

Pe doctor îl trecu un fior rece prin tot corpul. Așa ceva încă nu mai pășise el.

— Dar să te faci bine odată, n'ai de gând, mă rog? — căuta el să schimbe vorba.

— Cum?!

— Să te scoli... să umbli...

— Cu ci?!

— Cu...

— Cu boldanu' ista rupt, hai?!...

Doctorul se făcea însă că nu aude.

— Dar unde-i nepoata matali?

— Aaa, pi dânsa o cauț?! Apui stăi nenicule că ieu am triabă cu tîni nu ie!

Și sprijinită în perinele dela căpătăiu, cu stînga se ținea de mânerul frânghiei, iar cu dreapta începu să băjbaie pe masă după ulciică criminală. Dar nu o găsi. Atunci căută repede sub perine bucata de lemn.

— Ce tot cauți acolo?

— Să-ț plătesc, chiorule!...

Cum?...

— Da, afurisitul! Să-ț plătesc!... Mama ta di șarlatan!

— Mă insulți?!

— Ți-o insulta eu îndată di ț-ai ieși numai ochii din cap, bufniță blăstămată, da' nu găsească lemn'...

Doctorul mirosi că gluma se îngroașă, așa c'o șterse mai bine frumuseț pe șa afară.

— Am să te dau în judecată pentru insultă, — îi zicea el de afară, băgându-și tot capul prin ușă.

— Cum?!

Tu?!

Tu să mă dai pi mini?!

Poati că ieu pe tîni, mă iesocule, că mi-ai mîncat bunătăți di bănișori, câștigaț cu greu; ba pîntru durmit, ba pîntru mîncari, ba pîntru chiătra pusă pi mini, M'ai disbrăcat apui ca pi-o paparudă în chielea goală, fără un pic di rușini la ubraz și m'ai băgat în cutia ceia niagră de săcriu, cum dracu' îi mai zici și ei, pîntru cari iară mi-ai luat bani!...

— Te-am radiografiat...

— Așa?!... Bun!... Da' pfitigrapfiili undi-s?!

— Pfitigrapfiili chiciorului rupt!

— Păi nu e rupt. E numai scrântit.

Măicuța văzu numai negru pe dinaintea ochilor; simția că se sufocă.

— Cum?! Nu-i rupt?! Parcă ziceai că, uiti-așa-așa îi rupt, ca o bucată di lemn, s'amu întorci vorba?!... Păi doftor iești tu?!... Di diboitoaci, măi tu, nu di oamini!

Și găsind în fine despicătura de lemn, după care mereu băjbaia; — Svăr! îl pocni drept în numele tatălui, de căzu, bietul doctor, grămăgioară jos.

— Așa iesocule!... Di-amu pot să mor liniștită, că țî-am jiu-dicat!

Apoi cătră surorile de ascultare și cătră mama, cari se pitiseră în chilia de alături:

— Hai, fă voi, di-acolo, că l-u apucat niputințli pi blăstămatu' ista drierp la mini!... Scoateți-l

Clubul sportiv al surdo-muților din România sub președinția de onoare a d-lui Eugen Cuzin, chestor, participă la Olimpiada și roagă pe această cale persoanele cari vor să meargă în excursie la Stockholm să se înscrie până la 15 Iulie 1939.

Totodată cluburile sportive cari au jucători bunți din lumea surdo-muților, licențiați, să ne comunice adresa lor spre a-i selecționa în echipa națională care pleacă la Stockholm, la jocurile olimpiadei.

Comunicarea se va face pe adresa d-lui secretar general Gh. Păis, str. Matei Voevod No. 141 sau la redacția ziarului „Răsbăritul Nostru” calea 13 Septembrie No. 8.

Tărite asociate la comitetul internațional al sporturilor tăcute:

Belgia, Danemarca, Anglia, Finlanda, Franța, Olanda, Italia, Japonia, Norvegia, Polonia, România, Elveția, Suedia, Cehoslovacia, Germania, Ungaria și Statele Unite.

Concursurile celui al V-lea joc sportiv pentru surdo-muți vor avea loc „urmând acest program.

Vineri, 25 August

Atletism: Cursă 100 m. încercare eliminatoire, aruncări de greutate, finale; cursă 800 m. încercare eliminatoire, cursă 100 m. semi-finale, sărituri în înălțime, finale. Aruncări greutate — dame — finale. Cursă garduri 110 m., încercare eliminatoire. Cursă 5.000 m. finale. Cursă 800 m. finale. Cursă 200 m. încercare eliminatoire. Cursă de ștafetă 4 x 100 m., încercare eliminatoire.

Sâmbătă, 26 August

Cursă 100 m. finale. Cursă de ștafetă 4 x 100 m. Dame, Sărituri în lungime finale. Cursă 400 m. încercare eliminatoire. Cursă garduri 400 m. încercare eliminatoire. Sărituri în înălțime dame — final. Cursă 1500 m. încercare eliminatoire. Aruncări de sulță — finale. Cursă 200 m. semi-finale. Cursă 100 m. dame, încercare eliminatoire. Cursă de ștafetă 4 x 100 m. finale. Cursă de ștafetă 4 x 100 m. încercare eliminatoire.

Sâmbătă, 26 August

Ploenjou de trambulină domni. II. 3. C. Săritura periculoasă înainte, grupe, 3 m., 1-6 cu avânt.

II. 9. a. Săritura periculoasă înapoi, drept, 3 m., 1-6 fără avânt.

III. 14. b. Corpul cu picioarele la lună, pește, 3 m., 1-9 cu avânt.

IV. 20. a. Săritura răsturnată, drept, 3 m., 1-4 fără avânt.

Urmarea și sfârșitul în numărul viitor, cu un bogat clișeu.

Urmarea și sfârșitul în numărul viitor, cu un bogat clișeu.

afară di-aici, că-mi vini numai griată când îl văd!

Și doctorul fu scos afară, ucu cu apă rece și suit apoi în trasură.

— Lăsați numai pe mine v'arăt eu vouă cine sunt, canalor! — înjura și blestema el furios, ascunzându-și cu batisa c cului respectabil din frunte.

Și plecă...

Trecu apoi o săptămână-două trei, iar din partea doctorului nu se arăta nimic.

— Videți voi, fa fetelor, că s'temi să mă deie în judecată? Am avut ieu au ba drierpăți și l-am jiu-dicat așa cum l-am jiu-dicat?... Să zăciț voi di-am nainte că nu-l fimeie vrednică și!

— Vajnică, — chicoti sora Filomela din colț.

— Ei, ei; ia ti rog!...

Apoi măicuța fu luată de mamă și dată în tratamentul altui medic. Dar nici acesta nu putu să facă ceva, sclintitura fiind preînvechită acum.

— Ț'am zis ieu doară că tă doftorii ieștia nu fac nici o cliap digerată! — o tot certa ea pe mama la întoarcere; da' tu n'ar vrut să mă ascult. Amu veț tu Sint minorocită pân' la moart.

Nici să îmblu... nici nimica. Mă bini mă dădiam în mâna lui Gligori, cari di patruzăci di ani im tot faci elisturii ca-mi ieu rău ca cu mâna. Pi când șarlatanu ista în patru luni veț tu numa ci mi-o făcut?... Au să rădă ș căni di mini!...

Vestea sosirii măicuței la mănăstire se întise cât ai bate în palmi.

— Știi tu, fa Anasino, c'o vini iară nibuna? — își vorbeau două măicuți, pretedente la scaunul stăreției.

— A-uț! — își puse cealaltă mâna la gură. Cum daru' de n'crăpăt încă?... Ardă-o-ar numa focu' gheenii s'o ardă!

Ce s'a mai întâmplat nu știu de atunci fiind cam multă vreme scursă. Cred însă că numai „chicioru” a fost cauza morții ei șase luni mai târziu...

Olimpiada surdo-muților

va avea loc sub patronajul Alteței Sale Regele Principelui moștenitor Gustav Adolphe

Duminică, 27 August

Cursă de garduri 110 m. finale. Cursă 400 m. finale. Cursă 100 m. dame — finale. Cursă 1500 m. finale. Sărituri prăjină finale. Sărituri — lungime dame — finale. Cursă 200 m. finale. Aruncări cu discul finale. Cursă de garduri 400 m. finale. Cursă de ștafetă 4 x 100 m. finale. Cursă 10.000 m. finale. Cursă de ștafetă 1.500 m. (800, 400, 200, 100 m.) final.

FOOT-BALL

1. Joi, 24 August, primul „round”. 2. Vineri, 25 August, semi-finale. 3. Duminică, 27 August, finalul. Se va juca după metoda eliminatoire.

NATAȚIE

Vineri, 25 August

100 m. mod liber, domni. 200 m. Brasse domni. Ștafeta 3 x 100 m. domni (pe dos, Brasse, sau mod liber). 1500 m. mod liber docturi. 100 m. pe dos, dame. Ploenjou (sărituri) de trambulină femei. Ștafeta 4 x 50 m. mod liber dame. 200 m. mod liber dame.

Sâmbătă, 26 August

100 m. pe dos (spate) domni ploenjou de trambulină domni. 400 m. mod liber, domni. Ștafeta 4 x 100 m. mod liber domni. 100 m. mod liber, dame. 200 m. Brasse, dame, tafetă 3 x 50 m. femei (pe spate — Brasse — sau în mod liber).

SARITURA OBLIGATORIE

Ploenjou de trambulină domni. II. 3. C. Săritura periculoasă înainte, grupe, 3 m., 1-6 cu avânt.

II. 9. a. Săritura periculoasă înapoi, drept, 3 m., 1-6 fără avânt.

III. 14. b. Corpul cu picioarele la lună, pește,